

I SEMINARI ARXIUS I TURISME

Lloret de Mar, **23, 24 i 25** de maig de 2024
Sala Polivalent de la Biblioteca de Lloret de Mar

OBJECTIU GENERAL

Donar a conèixer els fons documentals públics i privats generats entorn del turisme i incentivar-ne la **recuperació, conservació i organització** entre el sector turístic com a part del patrimoni documental de la societat contemporània.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

1. Impulsar l'elaboració d'una guia de recursos que faciliti la investigació dels fons del sector del turisme a Catalunya que pugui servir de model per a altres territoris.
2. Difondre i valorar les diferents experiències relacionades amb el tractament de fons documentals del sector turístic.
3. Promoure iniciatives públiques per a la conscienciació de la necessitat de preservar i conservar els fons i els arxius de persones, associacions professionals, entitats i empreses vinculades al món del turisme.

ESTRATÈGIES DE DESENVOLUPAMENT

1. Facilitar la interrelació de diferents àmbits professionals del sector turístic: la indústria hotelera, els càmpings, la història, l'economia, les ciències socials, l'arxivística, l'enginyeria, etc.
2. Promoure els acords de col·laboració i l'intercanvi d'experiències entre institucions, associacions i persones que gestionen fons vinculats al turisme.
3. Fomentar la investigació i els estudis del fenomen turístic que permetin valorar, de forma rigorosa, les transformacions promogudes en diferents àmbits de la nostra societat: econòmiques, urbanístiques, socials, patrimonials, paisatgístiques, etc.
4. Promoure la creació d'un grup de treball d'Arxius i Turisme dins del Consell Internacional d'Arxius, amb l'objectiu d'aprofundir i internacionalitzar els debats, fomentar la investigació i exposar solucions que permetin resoldre les diverses problemàtiques que assetgen aquests fons documentals.

TEMÀTIQUES DEL SEMINARI

1. ESTUDIS EN ARXIVÍSTICA

Aquesta línia de treball es centra en la **preservació del patrimoni documental**, i amb la **difusió de la documentació relacionada amb el turisme**. Les comunicacions tracten sobre treballs realitzats en fons vinculats al món turístic:

- Polítiques de **recuperació de fons** (públics i privats)
- **Tractament específic**: organització, descripció, inventaris, catàlegs, digitalització...
- **Experiències de difusió**: exposicions, xarxes socials, documentals...

2. ESTUDIS RELACIONATS AMB EL TURISME

Aquesta temàtica està centrada en la **recerca i estudi de les dades, dels documents i dels arxius vinculats al turisme**. Es proposen camps d'estudis turístics molt diversos: de caràcter històric, geogràfic, econòmic, sociològic, cultural...

- **Identificació de fons** per a l'estudi del turisme
- **Experiències de recerca en diferents àmbits d'estudi**: històric, econòmic, paisatgístic, social, patrimonial...
- **Elaboració d'eines disponibles per a la recerca**: guies de recursos...

3. ESTUDIS RELACIONATS AMB LA GENERACIÓ I GESTIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ I LES DADES

Aquest àmbit de treball està centrat en **com es planteja**, actualment, **la gestió de les dades i de la informació a les activitats turístiques**.

Com es poden preservar totes aquestes dades per a les futures generacions: els documents electrònics, la difusió dels missatges a través de les xarxes socials, les fotografies i vídeos generats per les seves empreses..

- Implementació de **sistemes per a la gestió i protecció** de dades i de documents en el sector turístic.
- **Sistemes d'exploració** de les dades i documents
- Aplicació de la **lleï de protecció de dades**

PROGRAMA

DIJOUS 23 DE MAIG ACTIVITATS PRE-SEMINARI

16.00 h Presentació

16.30 h Taula rodona: “El turisme i la gestió de la informació que genera”

Aproximació a la gestió actual dels documents i als reptes de futur del sector, amb la participació de representants del sector privat.

- **Damià Font** – Director hotel Acapulco Lloret i Cofundador Marmirada
- **Daniel Ferrer** – Expert en ciberseguretat, intel·ligència artificial i Director General Dig8ital Espanya
- **Enric Dotras** – President del Gremi d'Hostaleria de Lloret de Mar.
- **Lluís-Esteve Casellas** (moderador) - Cap del Servei Gestió Documental, Arxius i Publicacions de l'Ajuntament de Girona

18.00 h Pausa

18.15 h Presentació de l'exposició “De veranejants a turistes. Evolució del turisme a partir dels fons del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar”.

- **Joaquim Daban** – Cap del Servei d'Arxiu i Gestió Documental de Lloret de Mar

19.00 h Projectió del documental “Pensió completa. Reconstruint el turisme en clau femenina”

- **Amaranta Gibert / Mercè Serrano / Cristina Pinto** – Directores del documental

DIVENDRES 24 DE MAIG SEMINARI ARXIUS I TURISME

9.00 h Recepció dels participants

9.30 h Inauguració oficial del Seminari

10.00 h Taula rodona “Fonts per a la recerca del turisme”

La recerca i els estudis de la història del turisme. Principals fons documentals, tractament arxivístic, accessibilitat i plataformes de difusió, plantejament de línies de treball...

- **Joaquim Maria Puigvert** - Professor titular d'Història Contemporània de la Universitat de Girona
- **Saida Palou** - Doctora en Antropologia Social i Cultural, investigadora a l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural i professora associada a la Universitat de Girona
- **Carlos Larrinaga** - Doctor en Història Contemporània i professor titular d'Història i Institucions Econòmiques a la Universitat de Granada
- **Narcís Figueras** (moderador) - Professor de la UOC i president de la Coordinadora de Centres d'Estudi de Parla Catalana

11.30 h Pausa

12.00 h Comunicacions

- **Joan Ferrer** - La potencialitat dels fons documentals de l'Arxiu Històric de Girona per a l'estudi del turisme
- **Alexis Serrano** - El Maresme Yeyé, ingrés, tractament, posada en línia i divulgació de la col·lecció Nubiola de postals i documents turístics
- **Carles Gorini** - Ferrocarrils de Muntanya a Grans Pendants. Turisme i religió a la muntanya catalana
- **Marina Planas y Aleli Mirelman** - Planas Archive: Fotografia y Turismo

12.45 h Taula rodona “Necessitats acadèmiques, voluntats arxivístiques i reptes empresarials”

Diàleg entre diferents àmbits professionals per tal d'exposar les necessitats i les alternatives de cada sector; i per a sensibilitzar als professionals del sector turístic sobre la importància de conservar els documents, la informació i les dades que generen.

- **Dolors Vidal** - Doctora de la facultat de Turisme de la Universitat de Girona
- **Jordi Martí** - President de la Taula Gironina de Turisme, president de l'Associació Catalana d'Agències de Viatge, membre del consell d'administració del Patronat de Turisme Girona – Costa Brava
- **Sergi Yanes** - Doctor en Antropologia Social per la Universitat de Barcelona
- **Enric Cobo** (moderador) – Cap del Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals del Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya

14.00 h Dinar

15.30 h Comunicacions

- **Paolo Ceconi**: Chemnitz Capital Europea de la Cultura 2025: com els arxius de la ciutat donen suport al desenvolupament turístic
- **Peter Anderson**: Investigant els espais culturals i d'oci enfrontats a la segona meitat del segle XX
- **Pau Saavedra**: Turisme i cinema familiar: retrat del comportament social a les platges de la Costa Brava a través de les pel·lícules familiars conservades al CRDI (1926-1986)
- **Anna de Rocafiguera / Albert Rumbo / Jaume Enric Zamora**: empremtes de les primeres vacances d'estiu: inici de les exposicions virtuals de la Xarxa d'Arxius Municipals de la Diputació de Barcelona

PROGRAMA

16.30 h Ponències

Presentació dels ponents: Mª Assumpció Colomer - Cap del Servei d'Arxius i Gestió de Documents de la Diputació de Girona

- **Hasso Spode** - Recerca històrica del turisme i l'Arxiu Històric de Turisme (HAT) a Berlín. Historiador, arxiver, professor a la Universitat de Hannover i president honorari del Historical Archive on Tourism de Berlín.
- **Carlos Larrinaga** - La historiografía del turismo en España: antecedentes, actualidad y desafíos. Doctor en història i llicenciat en ciències polítiques. Catedràtic d'història i institucions econòmiques a la Universitat de Granada
- **Preguntes dels assistents**

17.45h Pausa

18.00 h Ponència

Presentació de la ponent: Francesc Giménez - President de l'Associació de Professionals de l'Arxivística i Gestió de Documents de Catalunya

- **Antonella Fresa** - Turisme, arxius i cultura: una relació mediada digitalment entre preservació i experiència. Experta en TIC, directora de Disseny de Promoter SRL, vicepresidenta de Photoconsortium International Association for Valuing Photographic Heritage, coordina el projecte Eureka3D finançat pel Programa Digital de la UE i és líder de comunicació i networking en projectes INCULTUM i SECRE TOUR sobre turisme cultural.
- **Preguntes dels assistents**

19.30h Visita guiada al cementiri modernista de Lloret de Mar

DISSABTE 25 DE MAIG

9.30 h Taula rodona “Gestió dels fons turístics locals, comarcals, provincials i nacionals”

Plantejament de les problemàtiques que envolten la gestió, la recuperació, el tractament i la difusió dels fons vinculats al món del turisme.

- **Mª Victòria Blázquez** - Responsable de l'Arxiu Municipal de Benidorm
- **Marc Espasa i Roca** - Gestor de Serveis Culturals i Turístics de l'Ajuntament de Salou
- **Natàlia Navarro** - Cap d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona
- **Eli Keegan** - Gerent Lloret Turisme
- **Joaquim Daban Massana** - Cap del Servei d'Arxius i Gestió Documental de Lloret de Mar
- **Joan Ferrer** (moderador) - Director de l'Arxiu Històric de Girona

11.00 h Comunicacions

- **Dolors Vidal / Geraldine Barragán / Anamaria Carmona / Laura Toso:** 70 ANYS DE CAMPING Recopilació històrica / Preservació del patrimoni documental, i amb la difusió de la documentació relacionada amb el turisme
- **Daniel Punsetí:** Camí de ronda. La travessa a peu de la Costa Brava per etapes. De la recerca arxivística a la creació d'un producte turístic d'èxit
- **Geraldine Barragan / Anamaria Carmona:** Deporte, Paisaje y Turismo Rural en Girona, una revisió documental
- **Lourdes Boix:** Anar a fer tenda. Les acampades de pescadors de l'Escala a la Costa Brava (segle XIX- dècada de 1960). La recerca i la difusió de l'Arxiu Històric de l'Escala

11.45h Pausa

12.00 h Experiències “Estudis turístics en l'àmbit lloretenc”

Exposar diverses experiències relacionades amb l'estudi del model turístic de Lloret on s'avaluen les repercussions socials, econòmiques, urbanístiques, culturals...

- **Sergi Yanes:** L'Arxiu Municipal o la clau per obrir la caixa negra del turisme a Lloret de Mar
- **Xavier Orri / Jordi Padilla:** Els colors dels documents. Les minories sexuals, afectives i de gènere a la documentació d'arxiu d'un municipi turístic
- **Joan Pérez Ventayol** (moderador) - Director de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió Documental de Catalunya

12.30h Cloenda del seminari

13.00h Visita guiada als jardins noucentistes de Santa Clotilde

PONENTS

HASSO SPODE

Hasso Spode, historiador i arxiver, és professor a la Universitat de Hannover i durant més de dues dècades va dirigir la HAT a Berlín, on recentment es va convertir en president honorari. També col·labora a la ràdio i la televisió i és actiu en la recerca. Ha escrit prop de 300 treballs acadèmics sobre temes històrics, que s'han publicat en 12 idiomes. El tema principal d'aquests assaigs i llibres és la història del turisme a l'Europa central. El seu darrer llibre tracta sobre el turisme a l'antiga República Democràtica Alemanya.

CARLOS LARRINAGA

Carlos Larrinaga és Doctor en Història i Llicenciat en Ciències Polítiques. És Catedràtic d'Història i Institucions Econòmiques a la Universitat de Granada. Ha realitzat nombroses estades de recerca a diferents universitats tant espanyoles com europees, a més d'haver impartit nombrosos cursos a diferents universitats europees i argentines. Pel que fa a la història econòmica i social del turisme, és investigador principal de quatre projectes d'excel·lència del govern d'Espanya.

Els seus darrers llibres són:

- **De la fonda al hotel. Turismo y hotelería privada en España entre 1900 y 1959** (Comares, Granada, 2021)
- **El turismo en España e Italia antes del boom turístico** (Sílex, Madrid, 2022), editado con Donatella Strangio
- **The Development of the Hotel and Tourism Industry in the Twentieth Century** (Palgrave-Macmillan, Londres, 2023), editado con Donatella Strangio

ANTONELLA FRESA

Antonella Fresa, experta en TIC, Directora de Disseny i Implementació de Promoter srl. i vicepresident de Photoconsortium International Association for Valuing Photographic Heritage. Participa en projectes de cooperació europea des dels anys noranta del segle passat en l'àmbit del patrimoni cultural digital i del turisme cultural. Coordina el projecte Eureka3D finançat pel Programa Europa Digital de la UE i és líder de comunicació i networking en projectes INCULTUM i SECreTOUR sobre turisme cultural. Serveix regularment com a avaluadora independent de programes nacionals i regionals de la Comissió Europea. Antonella és professora contractada a la Universitat de Pisa i Enterprise Fellow a la Universitat de Coventry.

Els darrers llibres editats inclouen:

- **A contribution towards a different understanding of the binary relationships of East and West** (eds 2021)
- **WeAre#EuropeForCulture, Reaching and Engaging People** (eds 2020), Blue Skies, Red Panic. A photographic perspective on the 1950s in Europe (eds 2019)
- **Cultural Heritage in a Changing Word** (eds 2016)

ORGANITZACIÓ I COMISSIONS

COMISSIÓ ORGANITZADORA:

CASELLAS SERRA, Lluís Esteve (Arxiu Municipal de Girona – Ajuntament de Girona)

COBO BARRI, Enric (Subdirecció General d'Arxius – Generalitat de Catalunya)

DABAN MASSANA, Joaquim Coord (Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar – Ajuntament de Lloret de Mar)

FERRER GODOY, Joan (Arxiu Històric de Girona – Generalitat de Catalunya)

KEEGAN, Elisabet (Lloret Futur – Lloret Turisme – Ajuntament de Lloret de Mar)

PALOU RUBIO, Saida (Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural - Universitat de Girona)

PUIGVERT SOLÀ, Joaquim (Departament d'Història – Universitat de Girona)

VIDAL CASELLAS, Dolors (Facultat de Turisme – Universitat de Girona)

COMISSIÓ TÈCNICA:

BELISARIO ANGLAS, Montserrat (Lloret Futur – Lloret Turisme – Ajuntament de Lloret de Mar)

DABAN MASSANA, Joaquim (Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar – Ajuntament de Lloret de Mar)

FRIGOLA BUTIÑÀ, Lluís (Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar – Ajuntament de Lloret de Mar)

KEEGAN, Elisabet (Lloret Futur – Lloret Turisme – Ajuntament de Lloret de Mar)

ORRI, Xavier (Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar – Ajuntament de Lloret de Mar)

RIERA RAAVMKERS, Anna (Comunicació - Ajuntament de Lloret de Mar)

COMISSIÓ CIENTÍFICA:

AULET SERRALLONGA, Silvia (Facultat de Turisme – Universitat de Girona)

BORRAS GÓMEZ, Joaquim (Subdirecció General d'Arxius – Generalitat de Catalunya)

CASELLAS SERRA, Lluís Esteve (Arxiu Municipal de Girona – Ajuntament de Girona)

COBO BARRI, Enric (Subdirecció General d'Arxius – Generalitat de Catalunya)

COLOMER ARCAS, M. Assumpció (Arxiu General de la Diputació de Girona)

DABAN MASSANA, Joaquim Coord (Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar – Ajuntament de Lloret de Mar)

FERRER GODOY, Joan (Arxiu Històric de Girona – Generalitat de Catalunya)

FIGUERAS CAPDEVILA, Narcís (UOC i Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana)

FRIGOLA BUTIÑÀ, Lluís (Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar – Ajuntament de Lloret de Mar)

GALÍ ESPELT, Núria (Facultat de Turisme – Universitat de Girona)

GRAU PARRAMON, Sílvia (Facultat de Turisme – Universitat de Girona)

GIMÉNEZ MARTÍN, Francesc (Associació de Professionals de l'Arxivística i la Gestió de Documents de Catalunya)

KEEGAN, Elisabet (Lloret Futur – Lloret Turisme – Ajuntament de Lloret de Mar)

MORENTE PAGÈS, Ariadna (Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents)

NAVARRO I SASTRE, NATÀLIA (Cap d'INSPIA, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona)

PALOU RUBIO, Saida (Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural - Universitat de Girona)

PÉREZ VENTAYOL, Joan (Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents)

PLANA CAMPISTOL, Isabel (Biblioteca – Universitat de Girona)

PUIGVERT SOLÀ, Joaquim (Departament d'Història – Universitat de Girona)

VIDAL CASELLAS, Dolors (Facultat de Turisme – Universitat de Girona)

ORGANITZEN

Ajuntament de
Lloret de Mar

Generalitat
de Catalunya

Diputació de Girona

COL·LABOREN

Girona

Patronat de Turisme
Costa Brava Girona

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Generalitat de Catalunya
Agència Catalana
de Turisme

Universitat de Girona
Facultat de Lletres

Universitat de Girona
Facultat de Turisme

FN **FITEL**
NETWORK

Associació de Professionals
de l'Arxivística i la Gestió de
Documents de Catalunya

Arxivística
i Gestió
de Documents
Escola FUAB
Formació

Coordinadora de Centres
d'Estudis de l'Europa de l'Est
CCCEPC

INTERNATIONAL
COUNCIL ON ARCHIVES
CONSEIL INTERNATIONAL
DES ARCHIVES

Ajuntament de Girona

marmirada
Proximity Tech Solutions

traveltec
group

GREMI D'HOTALERIA
DE LLORET DE MAR

COORDINEN

lloret
de mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

 **ARXIU I
TURISME**